

ČESKÁ ŠKOLA BEZ HRANIC

HISTORIE

První Česká škola bez hranic

vznikla v Paříži v roce 2003 za podpory Českého centra a Velvyslanectví ČR v Paříži.

Postupně se do sítě Českých škol bez hranic přidaly:

2007: Londýn
2008: Berlín a Curych
2009: Mnichov
2010: Brusel a Ženeva
2011: Drážďany
2012: Frankfurt

FRANKFURT
2012

BERLÍN
2008

MNICHOV
2009

ŽENEVA
2010

CURYCH
2008

2003

2008

LONDÝN
2007

2010

BRUSEL
2010

2009

2009: S vyučujícími z ČŠBH Paříž a Londýn pořádáme první tábor v České republice pro děti z českých škol v zahraničí. Tábory se konaly do roku 2019.

2009: Založeno občanské sdružení, od roku 2014 spolek, Česká škola bez hranic, které prosazuje zájmy českých škol v zahraničí. Sdružení iniciuje první meziresortní jednání o tom, kam do systému vzdělávání ČR zařadit ČŠBH, jak jí zajistit soulad se systémem a jak ji ze strany státu finančně podpořit, a následně realizuje **I. mezinárodní setkání zástupců Českých škol bez hranic v Evropě a ve světě**, 30. 7. 2009, v Českém centru Praha, pod záštitou tehdejšího generálního ředitele Českých center Jaroslava Kantůrky, diplomata a pozdějšího zmocněnce pro krajské záležitosti.

Od tohoto roku spolek pravidelně pořádá setkání/konference českých škol ve světě. Ty jsou příležitostí k zvyšování odborných znalostí, diskuzi nad důležitými tématy i vzájemné výměně zkušeností.

V rámci doplňkového programu nabízejí i neformální setkání. Účastníci tak měli doposud možnost setkat se například ve Valdštejnské zahradě Senátu, vystoupat do kopule Národního muzea či na terasy Národního divadla, navštívit multifunkční prostory Centra současného umění DOX, Národní pedagogickou knihovnu, Národní technickou knihovnu, Památník národního písemnictví na Strahově či Muzeum literatury.

2012

IV. mezinárodní konference Českých škol bez hranic a spolupracujících škol

27.–28. 8. 2012, Toskánský palác – poprvé na půdě MZV a pod záštitou ministra zahraničních věcí Karla Schwarzenberga, který záštitu udělil i v následujícím roce.

Zástupci Senátu, Poslanecké sněmovny, MZV, MŠMT, pedagogové, profesní odborníci a učitelé zahraničních škol diskutovali o problematice **dvojazyčnosti** a hodnotili současný stav. Byla zmíněna **novela školského zákona**, resp. prováděcí vyhláška, rušící povinnost skládání rozdílových zkoušek a zavádějící pojem **poskytovatele vzdělávání v zahraničí**. Doplňkový program konference se konal také v Domě zahraničních služeb, nynějším Domě zahraniční spolupráce. Spolupráce s touto institucí trvá dodnes. Pražské konferenci předcházelo **historicky první setkání českých škol na území USA a Kanady**, které občanské sdružení pořádalo v Českém centru v New Yorku 16.–17. června. Velikým povzbuzením a reálným uznáním významu práce ČŠBH a významu českých škol v zahraničí obecně bylo udělení ceny MZV Gratias Agit za šíření dobrého jména České republiky v zahraničí zakladatelce první ČŠBH v Paříži a předsedkyni občanského sdružení ČŠBH Lucii Slavíkové-Boucher.

2015

VII. mezinárodní konference Českých škol bez hranic a spolupracujících škol

3.–7. 8. 2015, Senát, Toskánský palác, DZS a ČC Praha.

Program tzv. Týdne češtiny ve světě započal **mezinárodní konferencí Heritage schools and Diaspora** pod záštitou 1. místopředsedy Senátu PČR s podtitulem „Koncepte udržování mateřského jazyka v zahraničí jako významného nástroje zachování kulturního a historického dědictví. **Přínos bilingvismu a multilingvismu. Přístup k diasporám**“. Následná konference českých škol v zahraničí svými diskuzními příspěvky tematicky na senátní konferenci navázala. V rámci programu byly vyučujícím nabídnuty **odborné kurzy akreditované MŠMT**. V následujících letech jich spolek ČŠBH akreditoval několik dalších.

2017

IX. mezinárodní konference Českých škol bez hranic a spolupracujících škol

31. 7.–4. 8. 2017, Toskánský palác, DZS, ČC Praha. Záštitu kromě ministra zahraničních věcí převzal rovněž ministr školství Stanislav Štech.

Debaty se zástupci MŠMT byla věnována především legislativě a novele školského zákona. Program nabídl i **diskuzní kulaté stoly**, které jsou od té doby pořádány pravidelně, v poslední době i on-line. 2. 11. 2017 spolek ČŠBH, jako odborný partner, spolu se Senátní komisí pro krajany žijící v zahraničí realizoval **mezinárodní konferenci Networking (novodobé) české diaspor**. České školy v zahraničí jsou nejživější a neaktivnější platformou propojování Čechů v zahraničí.

2019

XI. mezinárodní konference českých škol v zahraničí

29. 7.–2. 8. 2019, Toskánský palác, Dům zahraniční spolupráce, ČC Praha, Česká školní inspekce. Pod záštitou MŠMT a ministra zahraničních věcí Tomáše Petříčka, který záštitu konferencím uděloval v průběhu celého svého funkčního období až do roku 2021.

Na programu odborné přednášky; diskuzní příspěvky mj. reflektovaly **novodobou českou diasporu z pohledu vývoje českých škol v zahraničí**, zhodnotily význam výuky českého jazyka v zahraničí. Na konferenci byly slavnostně vyhlášeny výsledky 1. ročníku Olympiády z českého jazyka a rovněž Den české diaspor, obojí organizované spolkem ČŠBH.

2020

XII. mezinárodní konference českých škol v zahraničí

27.–30. 7. 2020. Odborné metodické kurzy pro učitele i samotná konference byly v důsledku celosvětové pandemie covid-19 realizovány on-line.

On-line setkání umožnilo absolvovat program i ze vzdálených koutů světa a nabídnout v průběhu dalších měsíců on-line výukovou platformu pro učitele. Pandemie otevřela diskuzi o **on-line výuce**. V rámci 2. ročníku Dne české diaspor byla vyhlášena literární-výtvarná soutěž inspirovaná knihou Petra Síse Zed'.

2022

XIV. mezinárodní konference českých škol v zahraničí

25.–29. 7. 2022. Záštitu převzali ministr zahraničních věcí Jan Lipavský a ministr školství Petr Gazdík.

Program nabídl mj. příspěvek Národního pedagogického institutu o jeho programu metodické podpory českých škol v zahraničí, představil nový způsob výuky českých reálií (projekt spolku ČŠBH), zhodnotil 10 let systematického rozvoje českých škol v Severní Americe a zabýval se též čtenářskou gramotností. Z prezenční konference v Černínském paláci byl pořízen záznam, následoval odborný 4denní program on-line.

2023: Nad 3. ročníkem překladatelské soutěže Česky rozumím, mluvím, čtu, píšu a překládám! Cena Tomáše Grulicha pro mladé překladatele a historiky převzal záštitu ministr školství Mikuláš Bek.

17. listopadu 2023 byla spolku Česká škola bez hranic slavnostně předána medaile ministra zahraničních věcí „Za zásluhy o diplomacii“. Medaile je udělována osobnostem a organizacím, které se významným způsobem zasloužily o rozvoj zahraničních vztahů mezi Českou republikou a jinými zeměmi ve všech sférách veřejné diplomacie.

2008: Pro myšlenku českých škol v zahraničí získáváme podporu Přemysla Sobotky, předsedy Senátu ČR, který zavítal do ČŠBH Paříž na oficiální návštěvu. Začíná dodnes trvající spolupráce se Stálou komisí Senátu pro krajany žijící v zahraničí pod vedením jejího tehdejšího předsedy Tomáše Grulicha.

II. mezinárodní setkání zástupců Českých škol bez hranic v Evropě a ve světě

2.–3. 8. 2010, ČC Praha, pod záštitou tehdejšího generálního ředitele Českých center Michaela Wellnera Pospíšila, který mj. podpořil založení první ČŠBH v Paříži.

Cílem setkání byla definice konkrétních kroků pro další posun ve vývoji českých škol v zahraničí. Setkání předcházelo veřejné slyšení v Senátu PČR, pořádané Stálou komisí Senátu pro krajany žijící v zahraničí, jehož tématem byla **institucionalizace ČŠBH**. ČŠBH se poprvé objevila i v textu Programu podpory českého kulturního dědictví v zahraničí na léta 2011 až 2015; její vzdělávací program byl uznán v souladu s RVP MŠMT ČR.

2011

III. mezinárodní setkání zástupců Českých škol bez hranic v Evropě a ve světě

1.–2. 8. 2011, ČC Praha.

Program již podruhé nabídl i odborné metodické kurzy, v diskuzi vystoupil mj. Pavel Fischer, tehdejší velvyslanec v Paříži a podporovatel projektu českých škol v zahraničí. ČŠBH o. s. podepsalo Rámcovou smlouvu s Českými centry o poskytování zázemí českým školám v zahraničí a vzájemné součinnosti.

2013

V. mezinárodní konference Českých škol bez hranic a spolupracujících škol

5.–8. 8. 2013, Toskánský palác, DZS, ČC Praha.

Program rozšířen na 4 dny. Diskutovalo se mj. o novele školského zákona (MŠMT), připravovaných legislativních změnách (poslankyně Anna Putnová) a významu českých škol v zahraničí; dále pak o posunu v jednáních občanského sdružení ČŠBH, které v lednu 2013 podepsalo s MZV ČR **rámcovou smlouvu o bezplatném poskytování prostor v zahraničí**, v majetku ČR. Byl představen projekt **Výtvarníci v československých legiích – první výukový materiál realizovaný spolkem přímo pro potřeby českých žáků v zahraničí (ale i v ČR)**. V průběhu let realizovány další, volně ke stažení na stránkách www.csbh.cz

2014

VI. mezinárodní konference Českých škol bez hranic a spolupracujících škol

4.–8. 8. 2014, Toskánský palác, DZS, ČC Praha. Pod záštitou ministra Lubomíra Zaorálka až do roku 2017.

Program rozšířen na 5 dnů. V nabídce byly metodické kurzy (základy pedagogiky, psychologie, metodiky výuky, logopedie a.d.) vytvořené speciálně pro učitele českých škol v zahraničí, byly prezentovány další vzdělávací a výukové materiály z dílny spolku, vhodné i pro školy v ČR, volně ke stažení na: www.csbh.cz/rubrika/vyukove-materialy

2016

VIII. mezinárodní konference Českých škol bez hranic a spolupracujících škol

1.–5. 8. 2016, Národní technická knihovna, DZS a Památník národního písemnictví.

První 4 dny programu nabídl přednášky a metodické dílny. Program konference přinesl mj. **inspiraci z praxe ČŠBH**; kritéria pro výběr učebnic poskytl Ústav pro odbornou a jazykovou přípravu UK. Intenzivní spolupráce s touto institucí pokračuje. Ve stejný rok se spolek ČŠBH, jako odborný partner, podílel na realizaci **mezinárodní konference Diaspora jako partner mateřského státu**, kterou na půdě Senátu 19. a 20. 9. představila Stálá komise Senátu pro krajany žijící v zahraničí. Diskuze o **významu české diaspor** a současném stavu ve světě se zúčastnili zástupci všech ministerstev. Výsledky této konference vedly ke vzniku **Meziresortní komise pro krajany v zahraničí**.

2018

X. mezinárodní konference Českých škol bez hranic a spolupracujících škol

30. 7.–3. 8. 2018, Toskánský palác, Dům zahraniční spolupráce. Záštitu převzal tehdejší místopředseda Senátu Jaroslav Kubera.

Konference byla zahájena **slavnostním setkáním Čechů žijících v zahraničí u příležitosti 100. výročí založení republiky** republiky ve Valdštejnské zahradě v Praze, které pořádala Stálá komise Senátu PČR pro krajany žijící v zahraničí spolu s odborným partnerem ČŠBH z. s. Konference nabídla odborné přednášky a diskuzní příspěvky s tématy **zhodnocení vývoje českých škol v zahraničí**, významu výuky českého jazyka v zahraničí z pohledu kulturní a ekonomické diplomacie a poskytl informace o činnosti Meziresortní komise pro Čechy žijící v zahraničí a plnění povinné školní docházky v zahraničí. Účastníci konference podepsali výzvu ústavním činitelům a vládě ČR ke schválení korespondenční volby ze zahraničí a předali ji předsedovi Stálé komise Senátu PČR pro krajany žijící v zahraničí Tomáši Grulichovi.

2021

XIII. mezinárodní konference českých škol v zahraničí

26.–30. 7. 2021. Záštitu kromě ministra zahraničních věcí převzalo rovněž ministerstvo školství.

Odborný 4denní program se konal on-line, prezenční konference byla rovněž živě streamována (poprvé) z Černínského paláce. Diskuze se mj. věnovala **financování škol**, vzhledu a významu podpory českých škol v zahraničí z pohledu MZV a práci spolku ČŠBH na poli podpory výuky češtiny v zahraničí. Nechyběly ani diskuzní kulaté stoly, Národní pedagogická knihovna představila nejkrásnější školy roku. Vyhlášen 1. ročník soutěže o **Cenu Tomáše Grulicha pro model překladaatele a historiky Česky rozumím, mluvím, čtu, píšu a překládám!**, u příležitosti slavnostního vzpomínkového večera Pocta Tomáši Grulichovi v Centru současného umění DOX.

2023

XV. mezinárodní konference českých škol v zahraničí

24.–28. 7. 2023. Záštitu převzal ministr zahraničních věcí Jan Lipavský a ministr školství.

Téměř 120 vyučujících a organizačních pracovníků českých škol z celkem 38 míst v Evropě, USA a Kanadě, učitelů škol v ČR, studentů českých univerzit, lektorů a univerzitních pracovníků se sešlo již popatnácté! Konference se zaměřila mj. na motivaci žáků, jejich rodičů a učitelů, či na problematiku certifikovaných zkoušek. Účastníci si tak mohli poslechnout odbornice z Ústavu pro jazykovou a odbornou přípravu Univerzity Karlovy a americké organizace The Seal of Bilinguality. Slavnostní večer ve Valdštejnské zahradě završil 20 let společného zahraničního úsilí o zachování a šíření českého jazyka.